

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ПОЛІТОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та управління
(підпис)

Т.Ф. Бірюкова

2023

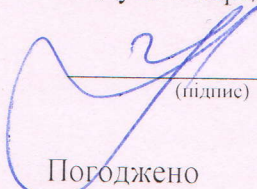
ПОЛІТИЧНЕ УПРАВЛІННЯ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки магістрів
очної (денної) форми здобуття освіти
спеціальності 052 «Політологія»
освітньо-професійна програма «Політологія»

Укладач: Кіндратець Олена Миколаївна, д.політ.н., проф., проф. кафедри політології

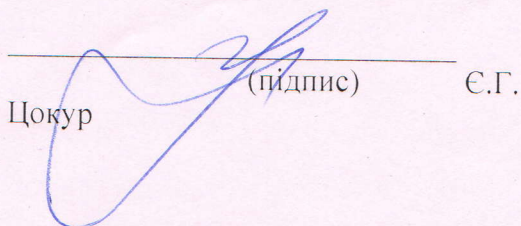
Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри політології

Протокол № 1 від "01" вересня 2023 р.
Завідувач кафедри політології

(підпис)

Є.Г. Цокур

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

(підпис) Є.Г.
Цокур

Ухвалено науково-методичною радою
факультету соціології та управління

Протокол № 1 від "01" вересня 2023 р.
Голова науково-методичної ради
факультету соціології та управління
(підпис) Н.В. Горло

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки	Кількість кредитів – 3	Вибіркова	
Спеціальність 052 політологія	Загальна кількість годин – 90	Цикл дисциплін вільного вибору студентів в межах спеціальності	
Освітньо-професійна програма політологія	Змістових модулів – 4	Семестр:	
		3	
		Лекції	
		12 год.	
Рівень вищої освіти: магістерський	Кількість поточних контрольних заходів – 8	Семінарські	
		10 год.	
		Самостійна робота	
		68 год.	
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Політичне управління» є сформувати у студентів цілісне уявлення про особливості політичного управління, формування комплексу теоретичних знань і умінь щодо розробки та здійснення політичного управління на різних рівнях.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Політичного управління» є:

1. аналізувати політичні процеси сучасності;
2. використовувати отримані знання та навички щодо розуміння та оцінки результатів політичних рішень;
3. правильно оформляти і представляти результати проведених досліджень.

знати:

1. ключові поняття і терміни політичного управління;

2. сутність сучасних концепцій і теорій політичного управління;
3. види політичного управління;
4. можливості практичного застосування отриманих знань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.</p> <p>ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>СК01. Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.</p> <p>СК05. Спроможність комплексно використовувати нормативу та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу.</p> <p>ПР 02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.</p>	<p>Опитування на семінарських заняттях; тестування в системі Moodle</p>
<p>ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>СК08. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати політичні дослідження з елементами наукової новизни та практичної значущості.</p> <p>ПР 07. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.</p>	<p>Підготовка індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру: написання есе; завдання на порівняльний аналіз</p>
<p>ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними</p> <p>ЗК07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати</p> <p>СК02. Спроможність здійснювати фахову педагогічну та/або науково-педагогічну діяльність у закладах освіти.</p> <p>СК06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.</p> <p>ПР 10. Реалізовувати в практиці політичної діяльності навички політичного аналізу та прогнозування актуальних державотворчих процесів в</p>	<p>Написання та усний захист індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру з презентацією його результатів</p>

Україні та світі.	
<p>СК04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.</p> <p>ПР 01. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту.</p>	Опитування на семінарських заняттях; підготовка ІДЗ
<p>ПР 04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень.</p> <p>ПР 09. Пропонувати власні способи вирішення політологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання</p>	Опитування на семінарських заняттях; розробка та захист індивідуального дослідницького завдання

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліни, які пов'язані з викладанням курсу «Політичне управління»:

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1.: Політичне управління як наука та навчальна дисципліна.

Тема 1. Сучасне розуміння сутності політичного управління.

Об'єкт, предмет, мета та задачі теорії політичного управління. Становлення політичного управління як науки та навчальної дисципліни. Поняття управління. Політичне управління як один із видів управлінської діяльності. Структура управлінської діяльності: суб'єкт, об'єкт управління, ресурси управління, канали управління (політичні комунікації). Сутність, структура і особливості політичного управління.

Політичне управління як вид практичної діяльності. Потреба в оцінці ефективності прийнятих державою і політичними елітами рішень як передумова становлення теорії та практики політичного управління. Створення Школи державного управління в Гарвардському університеті США (1937р.). Професіоналізації та інституціоналізації політичного управління в період «Нового курсу» президента Рузвельта. Систематичне залучення наукового аналізу в планування військових і зовнішньополітичних рішень після Другої світової війни. Процес інституціоналізації прикладних політико-управлінських досліджень та їх використання в процесі вироблення, прийняття і реалізації державних рішень. Завершення формування політико-управлінських наук як комплексу дисциплін у другій половині ХХ ст. Оформлення і розмежування основних субдисциплін в рамках

політико-управлінських наук (політичний аналіз, дослідження політичних рішень, державне управління).

Тема 2. Типи і моделі політичного управління.

Директивна, структурно-функціональна і комунікативна моделі політичного управління. Функції політичного управління. Сутність і об'єктивні передумови розвитку функцій політичного управління. Класифікація функцій політичного управління: пізнавальна (гносеологічна); оціночна (аксіологічна); технологічно-управлінська функція. Функції пов'язані із застосуванням положень теорії політичного управління в практиці політичного управління: прикладна функція; прогностична функція; освітня функція.

Змістовний модуль 2. Прийняття політичного рішення.

Тема 3. Процес прийняття політичного рішення та ефективність політичного управління.

Політичні рішення: поняття, сутність прийняття рішення та його місце серед інших функцій управління. Типологія рішень. Особливості політичного рішення. Вплив ситуації на підготовку та прийняття рішень. Основні параметри ситуації. Правила підготовки і прийняття рішень. Управлінське рішення: суб'єкти, типи, особливості, етапи. «Відкриті» і «закриті» рішення. Реалізація політичних рішень, їх сприйняття і результати.

Тема 4. Теоретичні підходи до прийняття політичних рішень. Теоретичні пошуки ефективних моделей політичного рішення та їх практичне застосування.

Змістовний модуль 3. Політичне лобіювання.

Тема 5. Лобізм в політичному управлінні.

Поняття лобізм. Види лобізму. Політичний лобізм, групи інтересів. Тіньовий лобізм. Негативні та позитивні наслідки лобізму. Правове регулювання лобізму. Вплив лобізму на політичне управління.

Змістовний модуль 4. Вирішення політичних конфліктів.

Лекція 6. Політичний конфлікт та його розв'язання.

Поняття конфлікт. Види конфліктів. Особливість політичного конфлікту. Причини політичного конфлікту. Суб'єкти конфлікту. Способи попередження конфлікту. Діагностика конфлікту. Розв'язання політичного конфлікту.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Семінарські заняття, год		о/д ф.	з/дис т ф.	Теор. завня, к-ть балів	Прак т. завня, к-ть балів	Усього балів
			о/д ф.	з/дис т ф.	о/д ф.	з/дис т ф.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	23	6	4		2		17		5	10	15
2	21	4	2		2		17		5	10	15
3	23	6	2		2		17		5	10	15
4	23	6	4		4		17		5	10	15
Усього за змістові модулі	90	22	12		10		68		20	40	60
Підсумковий семестровий контроль залік	30						30		30	30	40
Загалом					90					100	

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Сучасне розуміння сутності політичного управління	2	
1	Типи та моделі політичного управління.	2	
2	Процес прийняття політичних рішень та ефективність політичного управління.	2	
2	Теоретичні підходи до прийняття політичного рішення	2	
3	Лобізм в політичному управлінні	2	
4	Політичний конфлікт та його розв'язання	2	
Разом:		12	

6. Теми семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Політичне управління як наука та навчальна дисципліна.	2	
1	Моделі та функції політичного управління.	2	
2	Політичні рішення та їх вплив на ефективність політичного управління	2	
3	Лобізм: типи, функції, роль в управлінні	2	
4	Діагностика та розв'язання політичних конфліктів	2	
Разом:		10	

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Відповідь на семінарі	<u>Семінар №1</u> Питання за Змістовим модулем 1	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати 3	5

		<p>допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може</p> <p>1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність</p>	
Відповідь на семінарі	<u>Семінар №2</u> Питання за Змістовим модулем 1	<p>5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція</p> <p>4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.</p> <p>3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим</p> <p>2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може</p> <p>1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді</p>	5

			цілком відсутня самостійність	
	Практичне завдання	<u>Практичне завдання №1</u> Здійсніть аналіз ефективності політичного управління в Україні	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	5
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			15
2	Відповідь на семінарі	<u>Семінар №3</u> Питання за Змістовим модулем 2	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 2 бали – студент відтворює	5

			<p>основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може</p> <p>1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність</p>	
	Практичне завдання	<p><u>Практичне завдання №3</u></p> <p>Запропонуйте свій проєкт прийняття політичного рішення щодо подолання політичної корупції</p>	<p>5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження;</p> <p>4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження;</p> <p>3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків;</p> <p>1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу</p>	5
		<p><u>Практичне завдання № 4</u></p> <p>Поясніть те, чим обумовлена складність подолання корупції в Україні</p>	<p>5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження;</p> <p>4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження;</p> <p>3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків;</p> <p>1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу</p>	5

Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			15
3	Відповіді на семінарі	<u>Семінар №3</u> Питання за Змістовим модулем 3	<p>5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція</p> <p>4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.</p> <p>3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим</p> <p>2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може</p> <p>1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність</p>	5
	Практичне завдання	<u>Практичне завдання №5</u> Обґрунтуйте необхідність лобізму	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе	5

			<p>демонстрування володіння методологією дослідження; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу.</p>	
		<p><u>Практичне завдання № 6</u> Визначте, які різновиди тіньового лобізму використовуються в Україні</p>	<p>5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу.</p>	5
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			15
4		<p><u>Семинар №4</u> Питання за Змістовим модулем 4</p>	<p>5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю</p>	5

			<p>формувань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.</p> <p>3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим</p> <p>2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може</p> <p>1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність</p>	
Практичне завдання	<p><u>Практичне завдання №7</u></p> <p>Опишіть політичні конфлікти в політичній сфері та їх вплив на розвиток держави</p>	<p>5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження;</p> <p>4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження;</p> <p>3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків;</p> <p>1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу</p>	5	
	<p><u>Практичне завдання №8</u></p> <p>Які способи розв'язання конфліктів, на вашу думку, є найбільш</p>	<p>5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження;</p>	5	

		ефективними.	4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			15
Усього за змістові модулі контр. заходів	8			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Тести	Питання для підготовки і тести розміщено у Moodle	1 бал за кожну правильну відповідь. На проходження тесту дається 20 хвилин і одна спроба	20
	Практичне завдання	<u>Дослідження</u> політичного управління в умовах російсько-української війни.	20-18 – робота повністю розкриває тему, логічно структурована, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, наведення прикладів з політичної практики; 17-14 – положення та висновки есе недостатньо аргументовані, але робота достатньо логічна 13-10 – недостатньо чітка структура, аргументація	20

			положень має незавершений характер, розмита конкретика 9-5 - відсутня чітка структура, описовий характер 4-1 – робота фрагментарна, відсутня логіка та структура	
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Конфліктологія: загальна та юридична : підручник / Л. М. Герасіна, М.П. Требін, О.М. Сахань, В.Д. Воднік ; за заг. ред. Л.М. Герасіної. Харків : Право, 2021. – 224 с.
2. Петренко І. І. Політичне рішення. Навч. посібник. К.: Норма права, 2023. 220 с.
3. Політологія: Навчальний посібник. Вид. 3-є, доп. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 224 с.
4. Політична конфліктологія : навч. метод./упоряд. Ю. Завгородня ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса : Юридична література, 2023. 64 с.
5. Яхно Т.П., Куревіна І.О. Конфліктологія та теорія переговорів. ЦУЛ. 2021. 168с.

ДОДАТКОВІ ДЖЕРЕЛА

Додаткова:

1. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології, практики. Київ : Вид-во УАДУ, 2000. 328 с.
2. Бойко О.Д. Політичне маніпулювання: навч. посіб. Київ : Академвидав, 2010. 432 с.
3. Ващенко К. О. Експертно-аналітичне забезпечення державної політики : навч.-метод. матеріали / К. О. Ващенко ; уклад. М. Т. Солоха. – К. : НАДУ, 2013. – 56 с.
4. Говлет М., Рамен М. Дослідження політики: цикли та підсистеми політики / Пер. з англ. О.Рябова. Львів: Кальварія, 2004. 234 с.
5. Гогвуд Б., Ган Л. Аналіз політики для реального світу / Пер. з англ. А.Олійник; Наук. ред. пер.В.Тертичка. Київ : Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2004. 396 с.
6. Данильян О. Г. Політична влада як механізм регулювання конфліктів у сучасних суспільствах. *Вісник Національного університету "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого". Серія : Філософія, філософія права, політологія, соціологія.* 2014. № 4. С. 7-14.
7. Інформаційна складова державної політики та управління : монографія / [Соловійов С. Г. та ін.; заг. ред. Грицяк Н. В.]; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, каф. інформ. політики та електрон. урядування. Київ: К. І. С., 2015. 318 с.
8. Колодій А., Харченко В., Климанська Л., Космина Я. Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Ельга-Н, Ніка-Центр, 2007. 584 с.
9. Корнієнко В.О. Імідж політичного лідера: проблеми формування та практичної реалізації : монографія. Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця , 2009. 218 с.
10. Кривошеїн В. В. Політична ризикологія: епістемологічний статус, предметна, сфера, аналітичні інструменти : монографія. Дніпропетроьк : Інновація, 2009. 316 с.
11. Кухта Б. Політична влада та її рішення. Львів: ЦПД, 2006. 240 с.

12. Миронюк, А. Локальний конфлікт. Київ : Київська правда, 2005. 198 с.
13. Політичне лідерство : навч. посіб. / за заг. ред. В. А. Гошовської, Л. А. Пашко. Київ : НАДУ, 2013. 300 с.
14. Публічна політика : навч. посіб. / авт. кол. : С. О. Телешун, С. В. Ситник, І. В. Рейтерович та ін. ; за заг. ред. С. О. Телешуна, д-ра політ. наук, проф. Київ : НАДУ, 2016. 340 с.
15. Цокур, Є.Г. Технології виборчих процесів : Методичні вказівки до підготовки та проведення семінарських і практичних занять для студентів спеціальностей "Соціальна робота" та "Політологія"
/ Є.Г.Цокур. Запоріжжя : ЗНУ, 2005. 56 с.
16. Цюрупа, М.В. Основи конфліктології та теорії переговорів : навч. посіб. рек. МОНУ. Київ : Кондор, 2004. 176 с.
17. Шульга, М.А. Політичний менеджмент : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. рек. МОНМСУ
/ М.А. Шульга. Київ : Академвидав, 2013. 168 с.
18. Aven T., Renn O. Risk management and governance: concepts, guidelines and applications / T.Aven and O. Renn. – Heidelberg ; New York : Springer, 2010. 276 p.
19. Bhatta G. Public sector governance and risks: a proposed methodology to do risk assessments at the program level / G. Bhatta. – Mandaluyong City, Phil.: Asian Development Bank, 2008. – 52 p.
20. Hardy K. Managing Risk in Government: An Introduction to Enterprise Risk Management / K.Hardy. – Washington : IBM Center for The Business of Government, 2010. 53 p.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вінникова Н. А. Політичне рішення у спектрі сучасних моделей політичного управління. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Питання політології. 2013. № 1060, вип. 23. С. 72-82. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhIPP_2013_1060_23_14
2. Гетьманчук П. М. Методологічні засади аналізу політичного управління в умовах посткомуністичного транзиту. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили*. Сер. : Політологія. 2012. Т. 204, Вип. 192. С. 18-22. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdupol_2012_204_192_5
3. Гетьманчук П. М. Шляхи трансформації системи політичного управління на сучасному етапі розвитку України. *Університетські наукові записки*. 2013. № 1. С. 514-518. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2013_1_73
4. Зайченко Л. М. Технократичні аспекти моделей політичного управління в незалежній Україні *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 22 : Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін*. 2013. Вип. 11. С. 27-32. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_022_2013_11_7
5. Красівський Д. О. Дослідження проблем становлення європейських стандартів у політичному управлінні. *Ефективність державного управління*. 2013. Вип. 36. С. 232-238. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2013_36_32
6. Пехник А. В. Теоретико-методологічні основи дослідження політичного управління як системи. *Актуальні проблеми держави і права*. 2004. Вип. 22. С. 423-430. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdp_2004_22_82
7. Погорелий С. С. Довіра до державної влади як категорія політичного управління. *Державне будівництво*. 2010. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2010_1_40
8. Полторак В. А., Чавкіна С. В. Проблеми функціонування громадської думки в демократичному суспільстві та підсилення її ролі в соціально-політичному управлінні в Україні *Грані*. 2013. № 12. С. 13-20. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Grani_2013_12_4
9. Солових В. П. Політична та адміністративна складові в державному управлінні: ознаки, функції та суперечності взаємовідносин. *Актуальні проблеми державного управління*. 2010. № 1. С. 122-128. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2010_1_17
10. Хмельников А. О. Інноваційне політичне управління регіоном: завдання та пріоритети в умовах децентралізації. *Філософія і політологія в контексті сучасної культури*. 2012. Вип. 3. С. 274-279. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/filipol_2012_3_44